

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку
Викладач (-і) 	Наталія ШАЛІМОВА, доктор економічних наук, професор, професор кафедри аудиту, обліку та оподаткування декан економічного факультету
Контактний телефон	+38(050) 908-66-28
E-mail:	nataliia.shalimova@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна, змістових модулів – 3. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 5, годин – 150, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 102 години. Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Стратегія розвитку підприємства та її аналітичне забезпечення, Ділова іноземна мова в обліку та оподаткуванні.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку» полягає в формуванні системи теоретичних знань з зі становлення та процесів глобалізації, інноваційного та сталого розвитку, набутті практичних навичок щодо використання міжнародних індексів, оцінювання рівня сталого розвитку та інноваційного розвитку, розробки рекомендацій щодо використання підходів сталого розвитку, форм державної підтримки інноваційного розвитку.

Завданнями дисципліни «Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку» є:

- формування компетентностей, важливих при визначенні процесів становлення глобальної економіки, законів, принципів її розвитку, визначення перспектив розвитку національних економік світу з урахуванням їх взаємозв'язку та взаємозалежності, ефективність реалізації стратегій для досягнення цього в сучасних умовах трансформації світової економіки у глобальну;
- формування компетентностей, необхідних для використання у власній професійній

діяльності цілей сталого розвитку, визначення регулятивних пріоритетів формування сучасної економічної політики, в тому числі в сферах обліку, аудиту, контролю та оподаткування;

- практична підготовка з питань аналізу тенденції глобалізації економічного розвитку, місця країни в глобальному середовищі, використання міжнародних індексів в якості практичного інструментарію обґрунтування та реалізації стратегій розвитку корпорацій, країн і регіонів в умовах глобалізації, визначення напрямів розвитку інноваційної діяльності компаній та оцінці ефективності інновацій.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти отримати:

Загальні компетентності

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою як інструментом підвищення свого професійного та особистісного рівня
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
- СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

Програмні результати навчання

- ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.
- ПР03. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово при обговоренні результатів досліджень та інновацій.
- ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.
- ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.
- ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
- ПР11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання.
- ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
- ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукаїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Глобальна економіка</i>			
Тема 1. Економічна природа глобальних трансформацій Глобалізація в системі понять міжнародної економіки: сутність, природа та сукупність трактувань. Глобалістика як наука, етапи її розвитку Концепції глобалізації та їх еволюція. Методологія основних шкіл сучасної глобалістики: еколого-економічної, глобальної екології, економічної соціології та інші. Глобальна економіка, її визначення та структура. Критерії рівня глобалізованості національних економік. Чинники та передумови глобалізації. Джерела глобалізації. Структуризація глобалізаційного процесу. Ключові ознаки глобалізації. Світові міста як суб'єкти глобалізації. Антиглобальний рух.	2	1	9
Тема 2. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. Характеристика основних проблем глобалізації: причина, наслідки. Групи глобальних проблем. Поняття глобальних проблем, їх класифікація та зміст. Проблема подолання відсталості країн, що розвиваються. Глобальні фінансові кризи. Політичні проблеми. Економічні проблеми. Глобальні соціальні проблеми. Демографічна проблема. Продовольчі глобальні проблеми. Глобальні енергетичні та сировинні проблеми. Деградація земель. Екологічні проблеми. Проблеми миру та роззброєння. Глобальна проблема тероризму. Глобальна автоматизація виробництва. Переваги та недоліки впровадження штучного інтелекту у глобальному економічному просторі.	2	1	9
Тема 3. Головні суб'єкти становлення і розвитку глобальної економіки Регулятивні інститут глобальної економіки. Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Вестфальська система та еволюція глобальної системи регулювання. Чинники еволюції інститутів системи міжнародних відносин (політичні, економічні, глобальні). Еволюція регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації. Інституціональна складова глобального регулювання. Поняття «міжнародний інститут» та характеристика його складових. Основні етапи розвитку та характеристика типології сучасної системи міжнародних організацій. Глобальні регуляторні інститути. Недоліки системи наднаціонального регулювання. Проблеми реформування міжнародних економічних організацій глобального рівня. Міжнародні фінансові організації як суб'єкти глобалізації. Глобальні організації в сфері обліку, аудиту, оподаткування. Транснаціональні корпорації як головна рушійна сила економічної глобалізації. Світові міста як суб'єкти глобалізації.	2	1	9
Тема 4. Глобальний контекст розвитку української економіки Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір. Внутрішньо- і зовнішньоекономічні чинники, що визначають шляхи інтеграції України. Головні вектори геополітичної спрямованості зовнішньоекономічних зв'язків України. Формування інтеграційних пріоритетів національної економіки. Поле регіональних інтересів України. Інтеграційний вибір України. Пріоритети та основні напрями	2	1	9

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
євроінтеграційної політики України. Етапи інтеграції України до ЄС. Напрями інтеграції України до Європейського Союзу. Європейська політика сусідства. Угода про Асоціацію з ЄС. Статус України як кандидата в ЄС. Вплив проявів глобальної економіки на економічну позицію України: наслідки глобальної економічної кризи.			
Topic 5. Indices and components of the global economic dimension Indices of globalization and global economy. Limitations, advantages and disadvantages of global indices. Doing Business, & Business Enabling Environment (BEE). Paying Taxes. The Global Knowledge Index. The Global Talent Competitiveness Index. Global Innovation Index. Network Readiness Index. Environmental Performance Index . Government AI Readiness Index. World Economic Outlook 2023. ESG Index. Index of Economic Freedom 2023. Human Development Index (HDI). Global Competitiveness Index. Index of Economic Freedom. Global Innovation Index. Digital Economy and Society Index (DESI). Benchmarking Public Procurement.	6	2	7
<i>Змістовий модуль 2. Цілі сталого розвитку</i>			
Тема 6. Концепції сталого розвитку Концепція сталого розвитку. Рівні та принципи сталого розвитку. Складові концепції сталого розвитку. Історія виникнення та становлення концепції сталого розвитку. Сучасні особливості розвитку біосфери; збалансований розвиток – шлях збереження планети. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку. Світові саміти зі сталого розвитку. Міжнародні документи щодо сталого розвитку. Принципи забезпечення сталого розвитку. Моніторинг переходу до сталого розвитку суспільства, його завдання. Стратегії сталого розвитку територіальних громад. Перехід України до сталого розвитку. Використання концепцій сталого розвитку при побудові внутрішньої структури суб'єкта та визначення напрямків його діяльності.	2	1	9
Topic 7. Sustainable Development Goals (SDGs) 2030 and their indicators Sustainable Development Goals (SDGs) 2030. Goals targets. The 17 Sustainable Development Goals and 169 targets. Indicators of the goals. Sustainable Development Index. The role of the accountants and auditors in implementing the Sustainable Development Goals.	6	3	6
<i>Змістовий модуль 3. Інноваційний розвиток та інноваційне лідерство</i>			
Тема 8. Інноваційний розвиток: теорії та глобалізацій на парадигма Інновації та циклічність економічного розвитку. Поняття інноваційного розвитку, поняття про кластер інновацій. Національні інноваційні системи. Сутність та характеристика інноваційної діяльності. Відокремлення інноватики в структурі господарської діяльності. Інновації: сутність, класифікація. Стадії життєвого циклу інноваційного продукту. Інноваційний процес: сутність, основні етапи, дифузія та трансфер інновацій. Еволюція управління інноваціями. Стратегічні цілі та стратегічні пріоритети України. Конкурентні переваги України. Механізм розбудови інноваційного потенціалу економіки України на макрорівні.	2	1	9
Тема 9. Цифровізація (діджиталізація) та її вплив на глобальні економічні процеси Четверта промислова революція (Industry 4.0), її передумови та наслідки розвитку. Глобальні цифрові тренди ХХІ століття. Особливості цифровізації окремих секторів економіки та окремих ринків. Передумови та тренди розвитку електронного бізнесу та електронної комерції. Big Data для прийняття управлінських рішень. Штучний інтелект. Технологічні можливості цифрової глобальної економіки. Роль криптовалют та блокчейн технологій в сучасній цифровій економіці, значення смарт-контрактів в інноваційному розвитку екосистеми. Вплив	2	1	9

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
цифровізації (діджиталізації) на розвиток обліку, аудиту, контролю, оподаткування та професійних компетентностей фахівців. Сучасний стан цифровізації та глобалізації в Україні. Особливості вітчизняної цифровізації, її переваги та перспективи розвитку за умов невизначеності та ризиків у XXI столітті.			
Тема 10. Організаційні форми інноваційної діяльності та вимірювання її економічної ефективності Внутрішньофірмові форми організації інноваційної діяльності. Управління науково-дослідними і конструкторськими роботами. Автономні форми організації інноваційної діяльності. Державна інноваційна діяльність, її форми. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Інноваційний потенціал підприємства, його сутність та структура. Методи оцінки інноваційного потенціалу. Управління інноваційним потенціалом. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними. Маркетинг інновацій. Вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства та чинники його формування.	2	2	8
Тема 11. Сутність та еволюція інноваційної політики Сутність інноваційної політики та її роль в системі регуляторів соціально-економічних процесів. Державна інноваційна політика. Регіональна інноваційна політика. Державна підтримка інноваційного підприємництва. Державне регулювання інноваційної діяльності. Комплекс економічних інститутів державної підтримки інноваційної діяльності. Прямі та непрямі форми підтримки інноваційної діяльності. Пільгове оподаткування інноваційної діяльності. Інфраструктура ринку інновацій. Інноваційний клімат. Ефективність інноваційної політики.	2	1	9
Тема 12. Інноваційне лідерство та формування інноваційної корпоративної культури Інноваційне лідерство. Менеджер і лідер. Основні підходи до теорії лідерства. Управління змінами. Компетентності в сфері інноваційного розвитку та інноваційної діяльності. Корпоративна культура та соціальна відповідальність. Лідерські якості керівника, менеджера, управлінця. Розвиток навичок в сфері інноваційного лідерства. Креативність, аналітичне та творче розв'язання проблем. Формування креативних команд. Культура навчання та професійного розвитку. Інноваційне лідерство в сфері обліку, аудиту, контролю, аналізу та оподаткування. Напрямки професійного розвитку спеціалістів в сфері обліку, аудиту, контролю, аналізу та оподаткування.	2	1	9
Разом:	32	16	102

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий (залікова контрольна робота при потребі).

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік. Залікова контрольна робота передбачена для двох випадків: 1) сума балів менша ніж 60 балів; 2) здобувач бажає підвищити свої бали, отримані за результатами поточного контролю.

6. Рекомендована література

1. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 404 с. URL: <https://www.nung.edu.ua/sites/default/files/2021-09/ВатченкоТ..pdf>

2. Войтко С.В., Мельниченко А.А. Лідерства та антикризовий менеджмент : підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 194 с. URL:

<https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/46821/1/Liderstvo.pdf>

3. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір: Монографія / Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, А.М.Колот та ін. за заг. ред. д.ен., проф. Д.Г.Лук'яненка та д.ен., проф. А.М.Поручника. К.: КНЕУ, 2008. 420 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/84322927.pdf>

4. Глобальна економіка: навч. посібник для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей. Укл.: С.І. Белей, С.В. Бойда, М.І. Колосінська; Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3699/Глобальна%20економіка.%20Навч.%20посібник_202.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. К. : НУБіП України, 2017. 319 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u204/posibnik_gl.ek .pdf

6. Глобальна економіка: підручник / за заг. ред. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник. К.: КНЕУ, 2015. 588с.

7. Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник / за загальною редакцією д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка – Суми: Сумський державний університет, 2020. 122 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/339162633.pdf>

8. Голобородько А.Ю., Гусева О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка: Підручник. Київ: Видавництво ДУТ., 2020. 400 с.

9. Грінько І. М. Глобальна економіка : підручник для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34959>

10. Липов В.В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 228 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/18469/1/2017-Липов%20В%20В.pdf>

11. Решетило В.П. Глобальна економіка : навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 167 с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/50201/1/2017_ПЕЧ_52Н_Текст%20глоб3%20%282%29.pdf

12. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с. URL: https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/509/1/Стратегії%20сталого%20розвитку_%20В.%20В.%20Добровольський.pdf

13. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. – К.: НУХТ, 2022. 337 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7990/1/strategiia_staloho.pdf

14. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/54129/1/Підручник%20Цифрова%20економіка.pdf>

15. Цілі сталого розвитку. Україна. 2020. Моніторинговий звіт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitorin g_12.2020ukr.pdf

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.